

2015/0196(NLE)

29.2.2016

***

ONTWERP AANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf (12089/2015 – C8-0374/2015 – 2015/0196(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Mariya Gabriel

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
KORTE TOELICHTING	6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de overeenkomst tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf (12089/2015 – C8-0374/2015 – 2015/0196(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

- gezien het ontwerp van besluit van de Raad (12089/2015),
  - gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf (12087/2015),
  - gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77 en artikel 218, lid 6, tweede alinea, onder a), v), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C8-0374/2015),
  - gezien artikel 99, lid 1, eerste en derde alinea, en lid 2, en artikel 108, lid 7, van zijn Reglement,
  - gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A8-0000/2016),
1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;
  2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en het Koninkrijk Tonga.

KORTE TOELICHTING

Achtergrond van de betrekkingen en de algemene bepalingen van de overeenkomst

De betrekkingen tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga worden geregeld door de partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan enerzijds en de Europese Unie en haar lidstaten anderzijds, genaamd de "Overeenkomst van Cotonou".

In het kader van de wijziging van Verordening (EG) nr. 539/2001 door Verordening (EG) nr. 509/2014 van het Europees Parlement en de Raad is het Koninkrijk Tonga overgeheveld naar bijlage II, die de lijst bevat van derde landen wier onderdanen zijn vrijgesteld van de visumplicht bij overschrijding van de buitengrenzen van de lidstaten. De gewijzigde Verordening nr. 539/2001 is van toepassing op alle lidstaten, met uitzondering van Ierland en het Verenigd Koninkrijk.

Na goedkeuring van bedoelde verordening op 20 mei 2014 heeft de Raad op 9 oktober 2014 een besluit goedgekeurd dat de Commissie machtigt om onderhandelingen te openen over de sluiting van de bilaterale overeenkomst tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga. De onderhandelingen werden op 19 november 2014 in Brussel geopend en afgerond op 29 mei 2015 (Tonga) respectievelijk 10 juni 2015 (Unie). De ondertekening van deze overeenkomst heeft op vrijdag 20 november 2015 in Brussel plaatsgevonden. Vanaf deze datum wordt de overeenkomst voorlopig toegepast, in afwachting van de goedkeuring van het Europees Parlement.

De ondertekende overeenkomst voorziet in visumvrij reizen voor de burgers van de Europese Unie en voor de burgers van Tonga die naar het grondgebied van de andere partij reizen voor maximaal 90 dagen binnen een tijdvak van 180 dagen. De visumvrijstelling geldt voor alle categorieën personen (houders van gewone paspoorten, diplomatieke paspoorten, dienstpaspooten, officiële paspoorten en speciale paspoorten) en voor reizen voor alle doeleinden, behalve voor het verrichten van een bezoldigde bezigheid.

**

Motivering van de rapporteur

Deze overeenkomst inzake de vrijstelling van de visumplicht voor kort verblijf is een belangrijk positief resultaat in de verdieping van de betrekkingen tussen de Europese Unie en het Koninkrijk Tonga, is van grote politieke betekenis in het kader van de Overeenkomst van Cotonou, en vormt een bijkomend middel om de economische en culturele betrekkingen te versterken en de politieke dialoog over diverse kwesties, inclusief de mensenrechten en fundamentele vrijheden te intensiveren.

De economie van Tonga wordt gedomineerd door de landbouwsector (verbouwing van pompoen en visserij op tonijn), die 20% van het bbp voor zijn rekening neemt, en de dienstensector, die 60% van het bbp vertegenwoordigt, met een toerismesector die zich geleidelijk ontwikkelt. Het handels- en investeringsverkeer met Tonga blijft schommelend en gering, zowel in waarde als in relatief opzicht. De belangrijkste producten die het land

uitvoert zijn onverwerkte landbouwproducten zoals palmolie en suiker en de belangrijkste ingevoerde producten zijn boten en schepen, met nog steeds een handelsoverschot ten gunste van het Pacifisch gebied. Weliswaar neemt de Unie een betrekkelijk bescheiden plaats in wat het handelsverkeer met het land betreft, maar er ligt hier nog een groot potentieel voor verdere uitbouw. De EU onderhandelt momenteel over een algemene economische partnerschapsovereenkomst met 14 landen uit de regio van de Stille Oceaan waarvan het Koninkrijk Tonga deel uitmaakt. Bovendien beschikt het Koninkrijk Tonga over een belangrijke capaciteit voor opwekken van windenergie, en 90% van de financiering uit het 11e EOF voor 2014-2020, een bedrag van 11 miljoen euro, is bestemd voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. De regering van Tonga heeft ook stimulerende maatregelen voor een grotere deelname van de particuliere sector aan de economie. De rapporteur wijst erop dat de overeenkomst over de vrijstelling van de visumplicht met name positieve effecten kan hebben voor de investeringen en de ontwikkeling van de toeristische sector.

In politiek opzicht is het Koninkrijk Tonga een constitutionele monarchie sinds in 2010 de eerste democratische verkiezingen werden gehouden. De politieke dialoog die de EU met elk van de ACP-landen en in het bijzonder met Tonga onderhoudt neemt geleidelijk in intensiviteit toe. De Unie heeft een ontwerp geschetst voor een regionale routekaart voor de maatschappelijke organisaties in het Pacifisch gebied, om met die organisaties een meer gestructureerde en vruchtbare dialoog te kunnen voeren. Zij werkt met regionale organisaties en het maatschappelijk middenveld aan sterkere bescherming van de mensenrechten, met bewustwordingscampagnes over kwesties als de doodstraf of de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging. Dankzij de onderhavige overeenkomst kunnen wij onze partnerschap nog verder intensiveren, en daarbij insisteren op bepaalde aspecten zoals afschaffing van de doodstraf, bestrijding van geweld tegen vrouwen of gelijkheid van mannen en vrouwen. Het land heeft al een opmerkelijke vooruitgang geboekt, zoals blijkt uit het besluit om het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen te ratificeren. De visumvrijstelling kan fungeren als positief teken van steun voor dit land en de talloze inspanningen die het zich getroost.

Wat mobiliteit betreft blijkt uit de beschikbare gegevens dat het vertrouwen in de aanvragers van visa uit Tonga groot is, daar slechts in zeer weinig gevallen een visum wordt geweigerd. In 2014 werden er in de Europese Unie in slechts vijf gevallen onderdanen van Tonga wegens illegaal verblijf aangehouden, in nog eens vijf gevallen aan de grens geweerd, en ten slotte in tien gevallen teruggezonden. Voorts is er door geen enkele inwoner van dat land ooit een asielaanvraag ingediend. De migratiestromen lopen momenteel hoofdzakelijk in de richting van Nieuw-Zeeland, Australië en de Verenigde Staten en slechts in zeer geringe mate in de richting van de Europese Unie. Geconstateerd moet worden dat het land geen enkele bedreiging vormt, noch wat betreft irreguliere migratie, noch voor de veiligheid en openbare orde.

De rapporteur benadrukt tot slot dat de visumvrijstelling een niet te verwaarlozen factor is voor de toenadering tussen de Europese volkeren en de volkeren van de Stille Oceaan. Dankzij de visumvrijstellingsovereenkomst kunnen de burgers niet alleen ten volle profiteren van het EU-ACS-Partnerschap, maar er ook aan deelnemen door voordeliger en met minder rompslomp te reizen.

De rapporteur uit haar tevredenheid over de rol van de leden van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU, die in grote mate hebben bijgedragen tot de sluiting van deze

overeenkomst, welke hun deelname aan vergaderingen van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU bovendien vergemakkelijkt.

**

Toepassing en toezicht op de overeenkomst

Wat de toepassing en de follow-up van de overeenkomst betreft verzoekt de rapporteur de Europese Commissie toezicht te houden op de mogelijke ontwikkelingen van de criteria die oorspronkelijk hebben geleid tot de verplaatsing van bijlage I naar bijlage II van Verordening nr. 509/2014. Deze criteria omvatten niet alleen illegale immigratie, openbare orde en veiligheid, maar ook de externe betrekkingen van de Unie met het betreffende derde land, met inbegrip van met name kwesties in verband met de inachtneming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.

Bovendien verzoekt de rapporteur de Commissie en de autoriteiten van Tonga om toe te zien op volledige wederkerigheid van de visumvrijstelling, die voorziet in gelijke behandeling van alle burgers, met name de burgers van de Unie ten opzichte van elkaar.

De rapporteur wijst op het feit dat in het Gemengd comité voor het beheer van de overeenkomst (artikel 6), de Europese Unie uitsluitend door de Europese Commissie wordt vertegenwoordigd. Als de rechtstreeks door de Europese burgers verkozen instelling en hoeder van de democratie, de mensenrechten en de fundamentele beginselen van de Europese Unie, zou het Europese Parlement bij de werkzaamheden van het gemengd comité kunnen worden betrokken. De rapporteur van het Europese Parlement spoort de Europese Commissie nogmaals aan om de samenstelling van de gemengde comités voor het beheer van de toekomstige overeenkomsten te herzien.

Voorts stelt de rapporteur vraagtekens bij de praktijk om de visumvrijstellingsovereenkomsten te ondertekenen en voorlopig toe te passen voordat de goedkeuring door het Europees Parlement heeft plaatsgevonden. Zij merkt op dat deze praktijk de manoeuvreerruimte van het Europees Parlement beperkt, ook al gezien het feit dat het Parlement niet tijdig op de hoogte wordt gehouden van de voortgang van de bilaterale onderhandelingen.

**

Bijzondere bepalingen

In de overwegingen van de gesloten overeenkomst is rekening gehouden met de bijzondere situatie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Het Verenigd Koninkrijk en Ierland nemen geen deel aan de gesloten overeenkomst en zijn niet gebonden aan de bepalingen daarvan.

De nauwe betrokkenheid van Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis komt tot uiting in een aan de overeenkomst gehechte gemeenschappelijke verklaring. De verklaring roept de autoriteiten van deze landen op zo spoedig mogelijk bilaterale overeenkomsten met het Koninkrijk Tonga te sluiten over de vrijstelling van visumplicht voor kort verblijf.

De overeenkomst bevat bepalingen betreffende de territoriale toepassing: ten aanzien van Frankrijk en Nederland geldt de visumvrijstelling alleen voor verblijf op het Europese grondgebied van deze twee lidstaten.

**

Ten slotte stelt de rapporteur voor dat de leden van de parlementaire Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken dit verslag steunen en dat het Europees Parlement hieraan zijn goedkeuring verleent.